

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621200142
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1621200142.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobkyne : I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, G., zastúpenej spoločnosťou Kanisová & Kanis Advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, IČO : 36 836 460 proti žalovanému: G. S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, G., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 20.januára 2021, č. k. 6C/4/2021-34, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žalovaný nemá voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým žiadala a) aby súd zakázal žalovanému priblížiť sa na vzdialenosť 10 metrov k žalobkyňi, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom, trestnom konaní a v priestupkovom konaní, na ktoré bude žalovaný predvolaný, v rozsahu nevyhnutnom na riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch; b) aby súd zakázal žalovanému vstup do rodinného domu so súpisným č. XXXX, postavenom na pozemku par. registra „C“ č. XXXX/XX, evidovanom na LV č. XXXX, pre kat. úz. I., obec G., okres I.. Zároveň rozhodol, že žalovanému súd náhradu trov konania nepriznáva.

1.1. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods.1, § 325 ods. 2 písm. e), f), h), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 C.s.p. keď opísal dôvody pre ktoré žalobkyňa odôvodnil svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a poukázal nato, že neodkladné opatrenie je svojím charakterom výnimočným a mimoriadnym prostriedkom súdnej ochrany smerujúcim k úprave pomerov a ovplyvneniu správania strán, predovšetkým však k ochrane pred takým konaním žalovaného, resp. toho, voči komu návrh smeruje, ktoré bezprostredne hrozí alebo trvá a má za následok hrozbu alebo vznik ujmy (materiálnej ako aj nemateriálnej) na strane žalobcu. Neodkladné opatrenie sa považuje za výnimočný prostriedok najmä preto, lebo pri jeho nariadení súd zásadne nevykonáva dokazovanie, je porušená zásada rovnosti strán konania, strany nemusia byť pred jeho nariadením vypočuté a napokon uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť. Účelom neodkladného opatrenia je úprava pomerov strán a podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo žalobcu ohrozené. Neodkladné opatrenie má opodstatnenie tam, kde v konkrétnom prípade je odôvodnená obava, že jeho nenariadením by sa podstatne zhoršila právna pozícia žalobcu v danom právnom vzťahu. Žalobca domáhajúci sa nariadenia neodkladného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho nariadenie, t. j. potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavu, že prípadná exekúcia bude ohrozená. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia nie je spoľahlivé preukázanie samotného nároku, ale postačuje, ak je hodnoverne osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku. Pred jeho nariadením súd zisťuje, či sú hodnoverne osvedčené aspoň základné skutočnosti. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je

to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako hodnoverná. Podmienkou pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť situácie, vyžadujúcej neodkladné riešenie veci v záujme predchádzania vzniku nožnej poruchy v právnom vzťahu. V dôsledku toho súdy o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhodujú až po zistení skutkového stavu, ale už na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Miera osvedčenia potrebných skutočností sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo 3/2010).

1.2. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v danom prípade ide o opatrenie, ktoré sa týka ochrany pred domácim násilím. V zmysle tohto neodkladného opatrenia účastníkovi, voči ktorému návrh smeruje, je možné, aby súd uložil, aby dočasne opustil byt alebo dom spoločne obývaný s osobou, ktorá navrhuje vydať neodkladné opatrenie, resp. aby do tohto domu alebo bytu dočasne nevstupoval. Úlohou tohto inštitútu je prostredníctvom rozhodnutia v občiansko-právnom konaní pred súdom eliminovať kontakt páchatel'a násilia s obeťou násilia a bezprostredne a rýchlo reagovať na aktuálne vzniknutý stav. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia tohto obsahu musí mať súd preukázané odôvodnené podozrenie z násilia. Vzhľadom na to, že neodkladné opatrenie tohto obsahu možno nariaďiť len na návrh, dôkazné bremeno spočíva na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Navrhovateľ musí preukázať existenciu odôvodneného podozrenia z násilia a to predloženými a relevantnými hodnovernými tvrdeniami a dôkazmi deklarujúcimi, že telesná alebo duševná stránka nesú stopy psychického alebo fyzického násilia. Z praktického hľadiska najprístupnejšími dôkazmi v takýchto prípadoch sú lekárske správy, zápisnice polície o vykázaní násilníka zo spoločného obydľia ale aj trestné oznámenia a pod. Násilie je možné definovať ako akýkoľvek akt alebo zanedbanie, ktoré negatívne ovplyvňuje život, fyzickú alebo psychickú integritu alebo slobodu osoby, alebo závažne poškodzuje rozvoj jej osobnosti. Násilie môže mať rôzne formy, môže byť napríklad fyzické, verbálne, sociálne, ekonomické, sexualizované, psychické i emocionálne, môže byť zjavné ale aj skryté.

1.3. Skúmajúc, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, sa prvoinštančný súd oboznámil s návrhom žalobkyne, trestným rozkazom zo dňa 26.02.2014, LV č. XXXX, čestným vyhlásením V. I. K. zo dňa 26.12.2020, čestným vyhlásením C. D. I., zo dňa 20.12.2020, čestným vyhlásením C. F. R.Á. a D. R. zo dňa 21.12.2020, listom pre súd mal. S. a mal. U. zo dňa 17.01.2021 a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opísala ňou tvrdený skutkový stav manželského spolužitia v podstate od uzavretia jej manželstva doposiaľ. Svoje skutkové tvrdenia však nepodložila žiadnymi listinnými dôkazmi, ktoré by aspoň osvedčovali tento tvrdený opísaný stav, resp. aspoň osvedčovali tvrdené psychické týranie tak žalobkyne ako i mal. detí zo strany žalovaného. Žalobkyňa tvrdí, že zo strany žalovaného ide predovšetkým o psychické násilie, psychické týranie, vyhrážky a pod., avšak ničím nepreukázala resp. neosvedčila skutočnosť, že žalovaný je dôvodne podozrivý z takéhoto násilia, nepredložila súdu žiadny dôkaz o nejakom relevantnom šetrení násilného správania sa jej manžela. Žalobkyňa taktiež ničím neosvedčila tvrdené násilné správanie žalovaného k mal. deťom, keďže povinnosťou žalobkyne, v prípade zistenia psychického resp. fyzického týrania mal. detí, bola bezodkladne takúto skutočnosť oznámiť príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a požiadať ich o pomoc. Ani doložené čestné prehlásenia jej rodičov, sestier a vyjadrenia mal. detí účastníkov podporne nedokumentujú také konanie a správanie sa žalovaného, ktoré by vyžadovalo rýchlu a naliehavú elimináciu kontaktu žalovaného ako páchatel'a násilia a žalobkyne a mal. detí ako obeť tohto násilia a nevyhnutnosť bezprostredne a rýchlo reagovať na takýto stav. Žalobkyňa v návrhu tvrdí, že sa jej na základe správania sa a konania žalovaného zhoršil zdravotný stav ako aj zdravotný stav jej mal. detí, avšak toto tvrdenie nepreukázala žiadnym relevantným lekárskeym potvrdením ani od svojho lekára resp. od detského lekára, ktorého jej deti navštevujú. Čestné prehlásenia rodinných príslušníkov žalobkyne v Košiciach, ktorí z vlastného pohľadu v podstate zhodne popisujú manželské spolužitie žalobkyne so žalovaným od uzavretia jej manželstva až doposiaľ a svoj názor na žalovaného, neobsahujú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by osvedčovali nevyhnutnosť rýchlej úpravy pomerov medzi účastníkmi a aktuálne násilné správanie sa žalovaného, preto ich súd považoval z hľadiska rozhodovania o neodkladnom opatrení za irelevantné. Len subjektívny pocit žalobkyne, že žalovaný

ich dlhodobu psychicky týra (tieto informácie nie sú ničím podložené), nestačí v danom prípade na nariadenie neodkladného opatrenia. V návrhu popísané konania žalovaného nepreukazujú dôvodnosť nároku žalobkyne na vydanie neodkladného opatrenia ani podľa jedného z uvedených ustanovení § 325 ods. 2 písm. e), f) a h) C.s.p.. Na margo veci súd poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa doposiaľ vo veci nepodala ani trestné oznámenie, ani oznámenie o spáchaní priestupku zo strany žalovaného, ani nepodala návrh na rozvod manželstva, resp. návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas do rozvodu a to ani cestou príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, čo tiež dokumentuje jej postoj k pomerom v rodine a ku konaniu žalovaného. Prvoinštančný súd zdôraznil, že bez predloženia listín, osvedčujúcich dôvodnosť nároku a osvedčujúcich bezodkladnú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, návrhu vyhovieť nemôže. V danom prípade teda žalobkyňa neosvedčila, že konaním žalovaného by došlo k nebezpečenstvu bezprostredne hroziacej ujmy a že je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, a teda potrebu nariadenia neodkladného opatrenia a preto súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

1.4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods.1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa v tomto konaní úspešná nebola, žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, trovy konania v tomto štádiu nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodu, že súd v danej veci dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vydal uznesenie v ktorom neprihliadol na dôkazy nevyhnutné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a správne posúdenie veci potrebné pre rozhodnutie o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, resp. týchto obsah vo významnej miere prehliadal alebo nesprávne vyložil. Poukázala na dôvody pre ktoré podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, odôvodnenia napadnutého uznesenia v ktorom je okrem iného uvedené, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia neboli osvedčené skutočnosti tvrdené žalobkyňou, keď žiadnym spôsobom neriešila úpravu styku s maloletými deťmi, nepreukázala zhoršenie jej zdravotného stavu ani psychické týranie jej a detí žalovaným. Žalobkyňa poukázala na skutočnosti, ktoré tieto tvrdenia vyvracajú a to v texte tohto odvolania, keďže dňa 27.01.2021 podala na Okresný súd Malacky návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva keď konanie je vedené pod sp. zn. 8P/12/2021 a taktiež v najbližších dňoch podá na príslušný súd návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Uviedla, že potvrdenie o zdravotnom stave žalovaného nemôže zaobstarať a z toho dôvodu nedokáže preukázať nepriaznivý psychický a zdravotný stav žalovaného ale odvolaciemu súdu dala do pozornosti, že žalovaný bol dňa 31.01.2021 hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v Pezinku o čom sa dozvedela priamo od žalovaného, ktorý jej poslal SMS správu. Ona kontaktovala primárku psychiatrickej kliniky SZU a PNPP mužského oddelenia pani I.. F. M. od ktorej sa dozvedela, že u žalovaného sa prejavili abstinenčné príznaky už do 24 hodín, čo znamená že ide o silnú závislosť od alkoholu a jeho úzkostné a depresívne stavy sú sprievodným javom nadmerného požívania alkoholu. I.. F. M. uviedla, že žalovaný odmietol nastúpiť na protialkoholické liečenie a z toho dôvodu ho dňa 04.02.2021 z psychiatrického oddelenia prepustili a lekársku správu zaslali obvodnej lekárnke žalovaného I.. S. I. - C. Y. D. H.. Žalobkyni po kontaktovaní obvodnej lekárky žalovaného nebolo umožnené nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie žalovaného a ten žalobkyni odmieta dať súhlas. Obvodná lekárnka uviedla, že jej umožní nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie žalovaného len na základe výzvy súdu a preto žalobkyňa vyzvala súd, aby si vyžiadal zdravotné záznamy žalovaného preukazujúce jeho zdravotný stav.

2.1. Ak súd prvej inštancie uviedol, že nepreukázala zhoršenie jej zdravotného stavu, či zdravotného stavu maloletých detí poukázal nato, že so svojimi psychickými problémami nenavštívila žiadneho lekára, pretože sa bála žalovaného. Po dlhom čase odhodlala a dočasne odišla z rodinného domu do Y.Í., nakoľko si uvedomila, že je nevyhnutné sa vymaniť spod týrania a vplyvu žalovaného, aby ochránila deti aj seba. Ona aj s deťmi majú obvodných lekárov v H. a zároveň od ich odchodu z rodinného domu bol vyhlásený zákaz vychádzania. Z uvedeného dôvodu nemá k dispozícii žiadne potvrdenie od lekára potvrdzujúce jej zhoršený zdravotný stav žalobkyne či detí. O jej zhoršujúcom zdravotnom stave ale svedčí aj Čestné vyhlásenie pani V.. I. K. zo dňa 26.12.2020 ako aj Čestné vyhlásenie pána C.. F. R. a D. R. zo dňa 21.12.2020. Nie je možné sa stotožniť s vyhodnotením čestných prehlásení priložených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súdom prvej inštancie, keď z viacerých čestných prehlásení vyplýva, že osoby predkladajúce prehlásenia boli priamymi svedkami neakceptovateľného

správania sa žalovaného voči žalobkyni . Na základe vyššie uvedeného mala za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy predložené k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj že ich obsah bol celkom zrejme vyložený spôsobom, ktorý prehliadal podstatné skutočnosti v nich uvedené, pričom sa obmedzil len na konštatovanie ohľadne úryvkov, ktoré opisovali skutočnosti tvrdené im žalobkyňou .

2.2. Žalobkyňa uviedla, že na žalovaného taktiež nepodala trestné oznámenie, nakoľko vždy verila, že sa situácia zlepší a žalovaný sa zmení. Ďalším z dôvodov je fakt, že psychické týranie ktoré zo strany žalovaného prežíva ako žalobkyňa tak aj deti bolo dlhodobé a dôsledné. Toto po dlhoročnom presviedčaní podať chcela, avšak jej v tom nepriamo zabránil práve žalovaný , kedy sa z dôvodu strachu z neho toto podať neodvážila. Podanie trestného oznámenia však nemožno považovať za povinnú náležitosť v prípade podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom je vecou tej ktorej osoby, ako v zložitej životnej situácii postupuje, a ktorý spôsob ochrany pred násilníkom uprednostní ako primárny. Samotné podanie trestného oznámenia pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá povahu akéhokoľvek rozhodnutia o vine z konania žalovaného, ktoré žalobkyňa vo svojom návrhu opisuje, pričom takýto postup nepredpokladá ani Civilný sporový poriadok. Mala za to, že situáciu preukázala všetkými možnými a jej dostupnými spôsobmi a dôkazmi, ktoré dostatočne preukazujú správanie sa žalovaného voči nej a deťom. Poukázala, že v zmysle článku 15 ods. 2 C.s.p. žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu a preto nesúhlasila so závermi súdu prvej inštancie, kedy tento považoval listinné dôkazy predložené žalobkyňou za nedostatočné, nakoľko mal za to, že k návrhu je potrebné tiež predložiť trestné oznámenie, lekárske správy, ktoré majú pre rozhodnutie podľa názoru súdu prvej inštancie vyššiu váhu. Skutkový stav opísaný v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol nepochybne osvedčený prostredníctvom viacerých dôkazov predložených zo strany žalobkyne, kedy boli viaceré čestné prehlásenia svedkov podložené ich priamym svedectvom.

2.3. Žalobkyňa uviedla, že pojem násilie možno vykladať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, a to buď len pravdepodobne ohrozujúce alebo skutočné, proti osobe alebo určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, smrť, psychickú škodu, maldevelopment a podobne. Ďalej možno násilie definovať ako každú formu ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci a fyzického či sexuálneho nátlaku. Pri násilí nejde o konflikt, nakoľko v konflikte sa stretnú rovnocenné strany. Násilím je tiež každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo robiť nechce, alebo je jej bránené robiť niečo čo robiť chce, prípadne v nej vyvoláva strach. V prípade násillia nemusí ísť v každom prípade o fyzické ataky k obeť, nakoľko zastrážovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. K pojmu psychické násilie tiež dopĺňame, že za toto je možné považovať každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Psychické násilie síce nezanecháva žiadne fyzické poranenia, napriek tomu však môže byť najhoršou formou násillia. Psychické násilie je zvlášť účinné, ak sa, ako tomu je v danom prípade, spája s formou fyzického násillia. Z jej návrhu, ako aj z priložených dôkazov je v súvislosti s uvedenou definíciou násillia celkom zrejme, že žalovaného správanie voči nej ako násilie jednoznačne definovať možno. Mala za to, že priloženými dôkazmi osvedčila jednak agresívne správanie žalovaného, prejavy jeho nadvlády, objektívne vyvolávanie strachu, následnú paralýzu strachom a narúšanie sebaúcty žalobkyne. Vzhľadom na osvedčenie násillia páchaného na žalobkyni zo strany žalovaného poukázala aj na skutočnosť, že sa s deťmi musí vrátiť späť do okolia Bratislavy z dôvodu jej pracovných povinností a školských povinností detí. Finančné pomery jej zároveň nedovoľujú nájsť si nové bývanie aj s dvomi deťmi a tak bude nútená sa vrátiť do rodinného domu. Nové ubytovanie si je žalovaný pri jeho majetkových pomeroch a pravidelnom mesačnom príjme schopný bez problémov zabezpečiť na rozdiel od žalobkyne s dvomi deťmi. Žalobkyňa poukázala na ustanovenia § 324 ods. 1 , § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. f) , h) C.s.p., § 11 Občianskeho zákonníka, čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a nato, že v súvislosti s vyššie uvedenou definíciou násillia a popísaným a osvedčením stavom vo vzťahu žalobkyne a žalovaného je nepochybne, že žalobkyňa sa stala obeťou neustáleho nátlaku, osočovania, zastrážovania a podryvania sebaúcty, ale aj fyzických atakov zo strany žalovaného , pričom tento jej z domnelého postavenia nadriadenosti bráni v konaní, ktoré by za bežných okolností iná osoba vykonala. Mala za to, že v prípade, že by súd prvej inštancie z hľadiska vhodnosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré vo svojom návrhu žiadala, vykonal test proporcionality, jednoznačne by dospel k záveru, že odôvodnenosť nariadenie neodkladného opatrenia existuje. Trvala na tom, že dostatočne odôvodnila svoje konanie, pričom toto bolo celkom zrejme podnietené aj charakterom jej vzťahu s žalovaným , ktorý bol dlhodobo sprevádzaný nátlakovými s agresívnymi prejavmi dominancie žalovaného, pričom žalobkyňa tomuto správaniu nedokázala oponovať. Podľa opisu skutkového stavu možno nepochybne ustáliť, že práve obdobie podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo obdobím, kedy

si žalobkyňa aj s ohľadom na dovtedy neuskutočnené kroky k úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom uvedomila, že ďalšie spolužitie s žalovaným nemôže ďalej znášať, prijala fakt, že jej a maloletým deťom je dlhodobo ubližované, a to nie jej vinou, pričom vyhľadala odbornú pomoc vo forme linky pre týrané ženy.

2.4. Žalobkyňa uviedla, že odôvodnenosť potreby neodkladne upraviť pomery medzi stranami je z jej strany riadne preukázaná. Z návrhu a z priložených dôkazov je zrejmé, že žalovaný dlhodobo a sústavne vyvíja na ňu a maloletého S. nátlak, pričom žalovaný ju uráža, ponížuje, podkopáva jej sebaúctu a núti ju ku konaniu v rozpore s jej vôľou a presvedčením. V súvislosti s inštitútom neodkladného opatrenia uviedla, že tento má slúžiť ako účinná a aktuálna ochrana práv navrhovateľa na ochranu osobnosti a ochranu pred páchaným násilím. V súvislosti s uvedeným považuje za neakceptovateľné, aby bolo právo násilníka stavané pred práva obeť jeho konania. Vzhľadom na vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným je zrejmé, že medzi týmito nejde o jednorazový exces zo strany žalovaného, ale že jeho z právneho ako aj morálneho hľadiska neprijateľné správanie voči žalobkyni a deťom trvá dlhšiu dobu, pričom toto nemá klesajúcu tendenciu. Mala za to, že v prípade, že žalobkyni bude za aktuálnej situácie upreté jej ústavné právo na ochranu osobnosti, ako aj s tým spojené právo na súdnu ochranu, takýto postup súdu môže mať za následok vážne a nenávratiteľné následky na jej psychickom a fyzickom zdraví. Poukázala tiež aj na skutočnosť, že svedkami neadekvátneho a násilného správania voči žalobkyni sú pravidelne aj spoločné maloleté deti strán, pričom je možné konštatovať, že takýto vzor správania otca v rodine môže mať za následok len ťažko navrátiliteľné následky na zdravom psychickom a fyzickom vývoji týchto detí. Maloleté deti neadekvátne správanie sa otca vnímajú a s otcom sa nechcú stretávať. Dokonca desaťročná Maloletá U. žalobkyni povedala, že sa nikdy nevydá lebo sa bojí, aby sa k nej jej budúci manžel správal tak, ako žalovaný k žalobkyni.

2.5. Žalobkyňa žiadala aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že nariadi navrhované neodkladné opatrenie, prizná jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a poučí žalovaného podľa ust. § 337 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku. K odvolaniu žalobkyňa pripojila ako dôkazy Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k Maloletým deťom zo dňa 27.01.2021, SMS správa od žalovaného žalobkyni o hospitalizácii na psychiatrickom oddelení Pezinok, Fotografia spotrebovaného alkoholu za deň 31.01.2021.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

4. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie C.s.p. preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

5. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5.1. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5.2. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

5.3. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

5.4. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

5.5. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

5.6. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p. ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

5.7. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

6. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavy, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené, pokiaľ nemožno tento účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa tak vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie. So zreteľom na podstatu, účel a zmysel

inštitútu neodkladného opatrenia nie je pre rozhodnutie o návrhu na jeho nariadenie potrebné vykonávať dokazovanie, avšak splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení navrhovateľa, a je potrebné tieto tvrdenia aspoň spoľahlivo osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti; keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

7. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) C.s.p. postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd na základe predložených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná, nakoľko nariadenie neodkladného opatrenia je okamžitým a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia a v jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násillnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrávať v spoločnom obydli s násillnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násillnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadáním náhradného bývania.

7.1. V tejto súvislosti sa odvolací súd poukazuje nato, že hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty, keď násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku; násillím však nie je konflikt, nakoľko v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci; násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie ani nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrážovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka, nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia a zvlášť je účinné, ak sa spája s fyzickým násillím. V súvislosti s domácim násillím je mimoriadne dôležité aspoň v štádiu vyšetrovania trestnej činnosti násillníka, minimalizovať jeho kontakt s obeťou, ku ktorému spravidla dochádza v domácom prostredí obeť. Práve uvedené skutočnosti boli dôvodom vytvorenia osobitného typu neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) C.s.p., ktoré má obeť násillia ochrániť v záujme zachovania jej práva nebyť vystavovaný domácemu násilliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe, ktoré je základným ľudským právom, pričom samotná Ústava SR, ako i jednotlivé právne normy, zaručujú právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, v ktorom je inkorporované aj právo na pokojný rodinný život.

8. Predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) C.s.p. sú splnené iba v prípade, ak je osvedčené, že konaním osoby, ktorej sa má obmedzenie uložiť, môže byť ohrozená telesná alebo duševná integrita dotknutej osoby (navrhovateľa). Účelom tohto neodkladného opatrenia je poskytnúť dotknutej fyzickej osobe ochranu, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že môže byť ohrozený jej život, jej telesná alebo duševná integrita, osobná sloboda, bezpečnosť alebo sexuálna integrita, s cieľom zabrániť akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrážovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Uvedená právna úprava vychádza z účelu a cieľa Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach (Ú. v. EÚ L 181/4, 29. 6. 2013), vyjadreného v odseku 6 Preambuly citovaného Nariadenia.

9. Odvolací súd pri vecnom prieskume správnosti napadnutého uznesenia a po oboznámení sa s obsahom spisu zhodne z názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, keď žalobkyňa neosvedčila dôvodnosť bezodkladnej naliehavej potreby úpravy vzťahov medzi stranami takými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré by nasvedčovali tomu, že zo strany žalovaného dochádza k agresívnemu fyzickému správaniu ohrozujúcemu jej telesné zdravie, či ku psychickému ubližovaniu v podobe hrubých vyhrážok, ponižujúceho urážania, osočovania a vulgárneho nadávania žalobkyne, ktoré by bolo spôsobilé ohroziť jej duševné zdravie keď bez predloženia listín, osvedčujúcich dôvodnosť nároku a osvedčujúcich bezodkladnú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, návrhu vyhovieť nemôže. Prijatý záver o nedôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlil (pozri odsek 1.2., 1.3 uznesenia odvolacieho súdu). Odôvodnenie odvolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany žalobkyne, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nebolo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovieť. Zároveň je odvolací súd toho názoru, že prvoinštančný súd svoje rozhodnutie

v celom rozsahu patričným spôsobom odôvodnil v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. s poukazom na § 234 ods. 2 C.s.p., na ktoré odôvodnenie poukazuje i odvolací súd a s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.), pričom námietky žalobkyne nepovažoval za dôvodné.

10. K správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd dodáva, že z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia teda nemožno vyvodiť riadne osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a naliehavosti procesnej prevencie, keď žalobkyňa ohrozenie nároku osvedčila len skutočnosťami, ktoré sú všetky založené len na jej tvrdeniach, keď v návrhu opisuje spolužitie so žalovaným a jeho správanie od uzavretia manželstva do decembra 2020. Rovnako aj listinné dôkazy ňou založené (čestné vyhlásenie V. I. K. zo dňa 26.12.2020, C.. D. I. zo dňa 20.12.2020, C.. F. R. a D. R. zo dňa 21.12.2020, listom pre súd mal. S. a mal. U. zo dňa 17.01.2021) opisujú tieto skutočnosti, t.j. manželstvo strán sporu, správanie sa žalovaného, požívanie alkoholických nápojov z jeho strany, nevhodné správania a podobne no ani z týchto dôkazov nemožno dovodiť, že by správanie žalovaného voči žalobkyňi nadobúdalo intenzitu fyzického a psychického násillia, pre ktoré by bolo ďalšie ich spolužitie v byte neznesiteľným a neudržateľným z hľadiska možného ohrozenia telesného a duševného zdravia žalobkyne. V popise správania žalovaného v minulosti sa žalobkyňa obmedzila len na všeobecné tvrdenia vykresľujúce žalovaného ako impulzívnu osobu, ktorá má problémy so sebaovládaním, z čoho pramenia jeho agresívne a vulgárne prejavy, ktoré v nej vyvolávajú strach a opisuje situácie, v ktorých sa k nej mal žalovaný správať agresívne a vulgárne.

11. Odvolací súd zastáva názor, že len samotné narušenie vzájomných vzťahov manželov v ich spolužití, impulzívne správanie žalovaného, požívanie alkoholických nápojov z jeho strany, prehnane reakcie sprevádzajúce kričanie, jeho pobyt v Afganistane, nemôžu zakladať dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie nie je prostriedkom na riešenie, resp. eliminovanie bežných konfliktov manželov vyplývajúcich z ich nezhôd a narušenia vzájomných vzťahov. Výnimočnosť zásahu musí byť podložená konkrétnymi a relevantnými okolnosťami každého jednotlivého prípadu, keďže ide o zásadné obmedzenie základných práv zo strany orgánov verejnej moci a citeľný zásah do inak neodňateľného práva každej osoby na jej súkromný život v zmysle čl. 16 ods.1 a čl. 19 ods.2 Ústavy SR, ako aj práva na nedotknuteľnosť jej obydllia v zmysle čl. 21 Ústavy SR.

12. Žalobkyňa v odvolaní poukázala na dôvody pre ktoré podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, odôvodnenia napadnutého uznesenia v ktorom je okrem iného uvedené, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia neboli osvedčené skutočnosti ňou tvrdené, keď žiadnym spôsobom neriešila úpravu styku s maloletými deťmi, nepreukázala zhoršenie jej zdravotného stavu ani psychické týranie jej a detí žalovaným. Žalobkyňa poukázala na skutočnosti, ktoré tieto tvrdenia vyvracajú keď k odvolaniu pripojila ako dôkazy aj Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom zo dňa 27.01.2021, SMS správa od žalovaného žalobkyňi o hospitalizácii na psychiatrickom oddelení Pezinok, Fotografia spotrebovaného alkoholu za deň 31.01.2021 a zároveň žiadala aby odvolací súd zabezpečil lekársku správu obvodnej lekárke žalovaného I. S. I. keďže žalovaný odmietol nastúpiť na protialkoholické liečenie a z toho dôvodu ho dňa 04.02.2021 z psychiatrického oddelenia prepustili.

12.1. Uvedené námietky žalobkyne odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Pri preskúmaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je s poukazom na ustanovenia § 329 ods. 2 C.s.p. relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Je preto vylúčené aby svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia. V prejednávanej veci o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súdu prvej inštancie rozhodol dňa 20.1.2021. Žalobkyňou predložené dôkazy k odvolaniu sú z neskoršieho obdobia. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je zo dňa 27.01.2021, SMS správa od žalovaného o hospitalizácii na psychiatrickom oddelení Pezinok zo dňa 31.01.2021 rovnako aj prípadná lekárka správa obvodnej lekárke žalovaného I. S. I. keďže žalovaný bol až dňa 04.02.2021 z psychiatrického oddelenia prepustený. Odvolací súd preto na tieto skutočnosti nemohol s odkazom na ustanovenia § 329 ods. 2 C.s.p. prihliadnuť keď predmetom odvolacieho prieskumu nemôže byť vecná správnosť napadnutého uznesenia z hľadiska skutočností, ktoré nastali až po jeho vydaní súdom prvej inštancie. Odvolací súd zároveň dodáva, že žalobkyňa sa ako navrhovateľka neodkladného opatrenia môže v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie za splnenia podmienok podľa § 329 ods. 3 C.s.p. domáhať ochrany svojich práv a oprávnených záujmov novým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Žalobkyňa v odvolaní tiež napádala závery súdu prvej inštancie, kedy tento považoval listinné dôkazy ňou predložené spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia za nedostatočné, nakoľko mal za to, že k návrhu je potrebné tiež predložiť trestné oznámenie, lekárske správy, ktoré

majú pre rozhodnutie podľa názoru súdu prvej inštancie vyššiu váhu. Podanie trestného oznámenia však nemožno považovať za povinnú náležitosť v prípade podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom je vecou tej ktorej osoby, ako v zložitej životnej situácii postupuje, a ktorý spôsob ochrany pred násilníkom uprednostní ako primárny keď poukázala nato, že na základe zásad slovenského civilného procesu je absolútne vylúčené, aby súd určoval jednotlivým dôkazom naproti iným vyššiu zákonnú silu.

13.1. K uvedenému odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že vzhľadom na to, že neodkladné opatrenie tohto obsahu možno nariadiť len na návrh, dôkazné bremeno spočíva na navrhovateľovi, ktorý musí preukázať existenciu odôvodneného podozrenia z násillia, a to predloženými relevantnými hodnovernými tvrdeniami a dôkazmi deklarujúcimi, že telesná alebo duševná stránka nesú stopy psychického alebo fyzického násillia. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že z praktického pohľadu najtypickejšími dôkazmi budú v týchto prípadoch lekárske správy, trestné oznámenia. Potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydllia vydaného podľa § 27a ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení zákona č. 491/2008 Z.z. a podobne a to predovšetkým z tohto dôvodu, že takéto objektívne dôkazy spravidla majú vyššiu váhu ako subjektívne vyjadrenia, svedectvá blízkych osôb (sestier, rodičov žalobkyne). Váha dôkazov nie je zákonom predpísaná, ale určuje ju podľa svojej úvahy súd a ak dospel súd prvej inštancie k záveru, že dôkazy predložené žalobkyňou existenciu odôvodneného podozrenia z násillia nepreukazujú jeho záverom nie je čo vytknúť.

14. Ďalšími námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní sa odvolací súd opätovne nezoberal, keď tieto nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci, sú v rovine úvah bez podloženia relevantných dôkazov. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strán konania na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

15. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 387 ods. 1,2 C.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola plne úspešný žalovaný preto by mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný nemá voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania a preto už o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné rozhodnúť súdom prvej inštancie.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).